

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

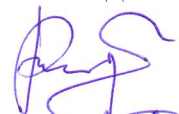
Спеціальність 204 – Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва

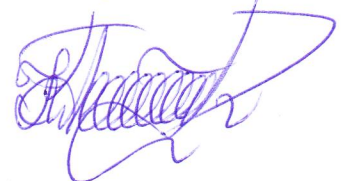
Допускається до захисту
Зав. кафедри генетики,
розведення та селекції тварин
 професор Ставецька Р.В.
« 04 » жовтня 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

**АНАЛІЗ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА
ПЕРЕРОБКИ МОЛОКА У ПРАТ «ПЛЕМЗАВОД «ЛІТИНСЬКИЙ» ТА ЙОГО
ПЕРЕРОБКИ У МОЛОЧНОМУ ЗАВОДІ «РОШЕН» ВІННИЦЬКОЇ
ОБЛАСТІ**

Виконав Доманський Владислав Володимирович 

Керівник доц. Клопенко Н. І. 

Рецензент доц. Король Т. І. 

Я, Доманський Р.В., засвічую, що кваліфікаційну
роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2024

ЗМІСТ

Завдання на кваліфікаційну роботу

Анотація

Annotation

Відзив керівника роботи

Вступ

1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ.....	7
1.1. Вплив екстер'єру тварин на господарські корисні ознаки.....	7
1.2. Роль і значення лінійного оцінювання типу корів.....	13
2. МАТЕРІАЛ І МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РОБОТИ.....	18
3. РЕЗУЛЬТАТИ ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	20
3.1. Порівняльна оцінка корів обох порід за екстер'єром і конституцією.....	23
3.2. Порівняльна оцінка корів обох порід за молочною продуктивністю та перебігом лактації.....	28
3.3. Порівняльна оцінка корів обох порід за показниками відтворювальної здатності.....	34
3.4. Тривалість продуктивного використання корів	36
3.5. Технологія переробки молока.....	38
4. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КОРІВ.....	40
ВИСНОВКИ.....	41
ПРОПОЗИЦІЇ.....	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	43

Анотація

Доманський В. В. «Аналіз та удосконалення технології виробництва молока в ПрАТ «Племзавод» «Літинський» та його переробки у молочному заводі «Рошен» Вінницької області»

У кваліфікаційній роботі проаналізовано діяльність ПрАТ «Племзавод» «Літинський» зокрема стада української чорно-рябої молочної породи великої рогатої худоби. Було проаналізовано систему вирощування ремонтного молодняку, вивчено молочну продуктивність і відтворювальну здатність корів-первісток та технологію переробки молока у молочному заводі «Рошен» Вінницької області.

Розроблені заходи з покращення селекційної роботи у стаді та розрахована їх економічна ефективність.

У роботі використано загально прийняті зоотехнічні і статистичні методи досліджень.

Установлено, що в господарстві у тваринництві спеціалізується на виробництві молока. Тут утримують стадо української чорно-рябої молочної породи із поголів'ям корів – 900 голів. Надій за лактацію становить 8550 кг, масова частка жиру в молоці – 3,94%, білка – 3,28%, середня жива маса – 550 кг. Тривалість сервіс-періоду – 138 днів.

Одержані результати можуть бути використані для підвищення ефективності виробництва молока у ТОВ «Острійківське», а також інших господарствах.

Кваліфікаційна робота магістра містить 47 сторінок, 10 таблиць, 5 рисунки, список використаних джерел із 41 найменувань.

Ключові слова: українська чорно-ряба молочна порода, екстер'єр молочна продуктивність, відтворювальна здатність.

Annotation

Domanskyi V.V. «Analysis and improvement of milk production technology at PJSC Plemzavod" Litynskyi and its processing at the Roshen dairy plant in Vinnytsia region»

In the qualification work, the activity of PJSC Plemzavod" Litynskyi was analyzed, in particular the herds of Ukrainian black and spotted dairy cattle. The breeding system of repair young animals was analyzed, the milk productivity and reproductive capacity of first-born cows and the technology of production of its processing at the Roshen dairy plant in Vinnytsia region

Measures to improve selection work in the herd were developed and their economic efficiency was calculated.

The work uses generally accepted zootechnical and statistical research methods.

It was established that PJSC Plemzavod" Litynskyi specializes in milk production in animal husbandry. Here they keep a herd of Ukrainian black-spotted dairy breed with a herd of cows - 900 heads. The yield per lactation is 9550 kg, the mass fraction of fat in milk is 3.94%, protein is 3.28%, the average live weight is 550 kg. The duration of the service period is 138 days.

The obtained results can be used to improve the efficiency of milk production in "Ostrikiwske" LLC, as well as other farms.

The master's qualification work contains 47 pages, 10 tables, 5 figures, a list of used sources from 41 items.

Key words: Ukrainian black-and-white dairy breed, exterior milk productivity, reproductive capacity.

Список використаної літератури

1. Крамаренко С. С., Луговий С. І., Лихач А. В., Крамаренко О. С. Аналіз біометричних даних у розведенні та селекції тварин. Миколаїв, МНАУ. 2019. 211 с.
2. Бабік Н. П. Продуктивне довголіття корів молочних порід залежно від тривалості їх першого сервіс-періоду. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнології ім. С. З. Гжицького*. Львів, 2018. Т. 20. № 84. С. 9-15.
3. Базишина І. В. Формування господарськи корисних ознак молочної худоби залежно від походження за батьком, лінії та спорідненої групи. *Розведення і генетика тварин : міжвідом. тематич. наук. зб.* Київ: ФОП Рибаченко О. М., 2017. Вип. 53. С. 69-78.
4. Бащенко М. І., Тищенко І. В. Нові типи молочної худоби на Черкащині. Нові методи селекції і відтворення високопродуктивних порід і типів тварин. Київ, 1996. 16 с.
5. Бащенко М. Основні напрями селекційної роботи з молочною худобою на Черкащині. *Тваринництво України*. 1999. № 5-6. С. 6-10.
6. Бащенко М. І., Дубін А. М. Методологія і практика селекції корів-рекордисток та родин. Київ: Науковий світ, 2002. 117 с.
7. Бащенко М. І., Сотніченко Ю. М., Процьків І. М. Шляхи подовження строків продуктивного використання молочної худоби. *Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва : зб. наук. праць*. Біла Церква, 2010. Вип. 3 (72). С. 49-52.
8. Бодак Н. Л., Полупан Ю. П. Адаптаційні та генетичні аспекти ефективності довічного використання чорно-рябої молочної худоби. *Розведення і генетика тварин : міжвідом. тематич. наук. зб.* Київ: Аграрна наука, 2001. Вип. 34. С. 160-161.
9. Боднар П. В., Щербатий З. Є., Павлів Б. А. Молочна продуктивність корів української чорно-рябої молочної породи за

внутрішньолінійного підбору та між лінійних кросів. *Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва: зб. наукових праць*. Кам'янець-Подільський : ПП Зволейко Д. Г., 2011. Вип. 19. С. 13-15.

10. Боднар П. В. Ефективність використання генофонду голштинської породи в умовах дії Прикарпаття : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.02.01 «Розведення та селекція тварин». Львів, 2014. 20 с.

11. Бондаренко Г. П. Вплив лінійної належності на молочну продуктивність корів української чорно-рябої молочної породи. *Розведення і генетика тварин : міжвід. тематич. наук. зб.* Київ: Аграрна наука, 2005. Вип. 38. С. 132-135.

12. Боровик О., Данильченко В., Данильченко Л. Підвищуємо рівень продуктивності дійного стада. *Тваринництво України*. 1993. № 2. С. 5.

13. Буркат В. П., Полупан Ю. П. Генезис понять і методів та сучасний селекційний контекст розведення тварин за лініями. *Розведення і генетика тварин : міжвідом. тематич. наук. зб.* Київ: Аграрна наука, 2005. Вип. 38. С. 3-36.

14. Вергун П., Бойко В. Рання оцінка первісток. *Тваринництво України*. 1994. № 6. С. 18.

15. Войтенко С., Вишневський Л. Особливості галузі молочного скотарства. *Тваринництво України*. 2015. № 9. С. 2-5.

16. Гавриленко М. С. Довічна продуктивність корів української чорно-рябої молочної породи залежно від віку їхнього першого отелення. *Розведення і генетика тварин : міжвідом. тематич. наук. зб.* Київ: Аграрна наука, 2003. Вип. 35. С. 19-26.

17. Гиль М. І. Ефективність застосування інформаційно-статистичних методів оцінки молочної худоби при різних прийомах розведення та типах підбору. *Вісник Полтавської ДАА: наук.-вироб. фаховий журн.* Полтава, 2007. № 2. С. 98-102.

18. Динько Ю. П. Селекційно-генетичні параметри молочної

продуктивності і живої маси первісток української чорно-рябої молочної породи. *Вісник Сумського НАУ, серія «Тваринництво»*. Суми, 2016. Вип. 5 (29). С. 51-54.

19. Дідківський А. М., Омелькович С. П., Кобернюк В. В. Вплив лінійної належності на продуктивні якості корів української чорно-рябої молочної породи. *Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал : серія «Тваринництво»*. Суми, 2014. Вип. 2/1(24). С. 39-42.

20. Кочук-Ященко О. А. Особливості екстер'єрного типу та молочної продуктивності корів-первісток української чорно-рябої молочної породи за різних варіантів підбору. *Вісник Сумського національного аграрного університету: наук.-метод. журнал, серія «Тваринництво»*. Суми, 2017. Вип. 5/1 (31). С. 90-96.

21. Кузів М. І., Федорович Є. І., Кузів Н. М. Зв'язок живої маси корів української чорно-рябої молочної породи з їх молочною продуктивністю. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Суми, 2017. Вип. 5/1 (31). С. 96-101.

22. Кучер Д. М. Ефективність використання різних форм племінного підбору в заводському стаді української чорно-рябої молочної породи: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.02.01 «Розведення та селекція тварин». Львів, 2015. 20 с.

23. Микитас Р. Є. Підвищення молочної продуктивності худоби при використанні кращого світового генофонду: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.02.01 «Розведення та селекція тварин». Херсон, 1999. 16 с.

24. Міжпородне схрещування в популяції молочної худоби / А. М. Дубін та ін.; за ред. С. Ю. Рубана. Київ: Науковий світ, 2009. 170 с.

25. Мінливість довічної продуктивності корів української чорно-рябої молочної породи залежно від генеалогічних формувань / Л. М. Хмельничий та ін. *Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал : серія «Тваринництво»*. Суми, 2012.

Вип. 10 (20). С. 12-17.

26. Обливанцов В. В. Селекційні методи формування та оцінка високопродуктивних родин внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи. *Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал, серія «Тваринництво»*. Суми, 2015. Вип. 2 (27). С. 63-67.

27. Пелехатий М. С., Кучер Д. М. Господарсько-корисні ознаки корів- первісток української чорно-рябої молочної породи при різному рівні гетерогенного підбору. *Вісник Сумського національного аграрного університету : науково-методичний журнал, серія «Тваринництво»*. Суми, 2012. Вип. 7. С. 59-67.

28. Пелехатий М. С., Піддубна Л. М., Кучер Д. М. Племінний підбір у відкритій популяції молочної худоби. *Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва: зб. наук. праць Білоцерківського державного аграрного університету*. Біла Церква, 2012. Вип. 7 (90). С. 94-98.

29. Піддубна Л. М. Генезис чорно-рябої молочної худоби у відкритій породній популяції : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора с.-г. наук: спец. 06.02.01 «Розведення та селекція тварин». Львів, 2015. 41 с.

30. Підпала Т. В. Використання інбредних бугаїв у породотворному процесі молочної худоби. *Вісник Сумського національного аграрного університету: наук.-метод. журнал, серія «Тваринництво»*. Суми, 2003. Вип. 7 (11). С. 169-174.

31. Підпала Т. В., Хомик А. В. Споріднене розведення в селекції молочної худоби. *Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : зб. наук. праць Харківської державної зооветеринарної академії*. Харків, 2014. Вип. 29. Ч. 1. С. 212-220.

32. Підпала Т. В., Бондар С. О. Особливості прояву селекційних ознак молочної худоби різних порід. *Таврійський науковий вісник*. Херсон : Видавець Грінь Д.С., 2016. Вип. 95. С. 135-140.

33. Полупан Ю. П., Семенко О. В., Ковельська Г. Г. Селекція корів

за тривалістю господарського використання та довічною продуктивністю при консолідації української чорно-рябої молочної породи. *Розведення і генетика тварин : міжвідом. тематич. наук. зб.* Київ: Аграрна наука, 1999. Вип. 31-32. С. 202-203.

34. Полупан Ю. Генеалогічна структура голштинізованого типу. *Тваринництво України*. 2000. № 5-6. С. 21-23.

35. Пославська Ю. В. Вплив різних чинників на формування молочної продуктивності та ефективність довічного використання корів української чорно-рябої молочної породи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.02.01 «Розведення та селекція тварин». Львів, 2017. 24 с.

36. Продуктивне довголіття корів молочних порід за різних варіантів підбору / Н. П. Бабік та ін. *Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал : серія «Тваринництво»*. Суми, 2017. Вип. 7 (33). С. 29-35.

37. Резникова Н. Л. Успадковуваність ефективності довічного використання чорно-рябої молочної худоби. *Вісник Сумського національного аграрного університету: науково-методичний журнал, серія «Тваринництво»*. Суми, 2002. Вип. 6. С. 193-198.

38. Склярєнко Ю. І. Ефективність довічного використання корів залежно від генотипових факторів. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. Полтава, 2018. № 2. С. 103-105.

39. Ставецька Р. В. Тривалість продуктивного використання корів як фактор селекційного та економічного прогресу у молочному скотарстві // *Розведення і генетика тварин : міжвідом. тематич. наук. зб.* Київ: Аграрна наука, 2001. Вип. 34. С. 210-211.

40. Хмельничий Л. М., Вечорка В. В., Бондарчук В. М. Продуктивне довголіття корів молочної худоби в аспекті впливу генотипових та паратипових чинників. *Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал : серія «Тваринництво»*. Суми, 2017.

Вип. 7 (33). С. 108-120.

41. Шкурко Т. П. Ефективність тривалості продуктивного використання молочних корів. *Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету*. Дніпропетровськ, 2006. № 1. С. 130-133.